

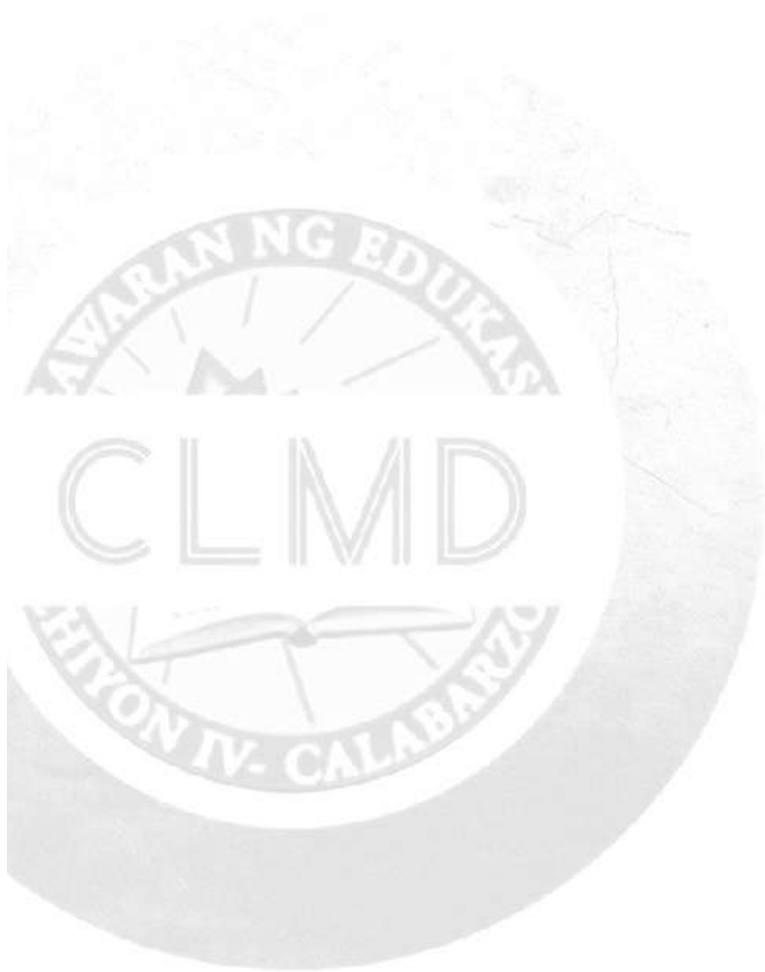
PIVOT^{4A} LEARNER'S MATERIAL

GRADE 1 - MAPEH (Music)

QUARTER 3

PIVOT 4A Learner's Material
Ikatlong Markahan
Unang Edisyon, 2021

MAPEH (Music)

Unang Baitang

Job S. Zape, Jr.
PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Waltan Taikun O. Taccad
Content Creator & Writer

Eugene Ray F. Santos
Internal Reviewer & Editor

Ephraim L. Gibas & Michelle Anne V. Medillo
Layout Artist & Illustrator

Jeewel L. Cabriga, Alvin G. Alejandro & Melanie Mae N. Moreno
Graphic Artist & Cover Designer

Ephraim L. Gibas
IT & Logistics

Roy Rene S. Cagalingan, Komisyon sa Wikang Filipino
External Reviewer & Language Editor

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

PIVOT 4A CALABARZON Music G1

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-ari sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang bahagi ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at nirebisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **MAPEH (Music)**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinegurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang magtiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa sumusunod na mga aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 41 sa pamamagitan ng akmang simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o tagapag-alaga, o sinumang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinig sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills, at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga idea, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay, o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dating natutuhan.
	Tayahin	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

Mga Pinagmumulan ng Tunog

WEEKS
1-2

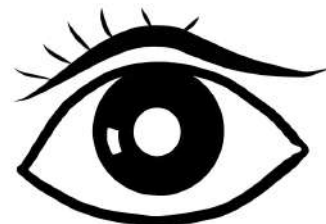
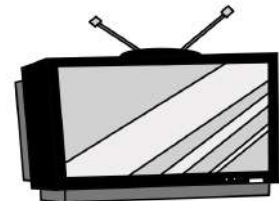
I

Aralin

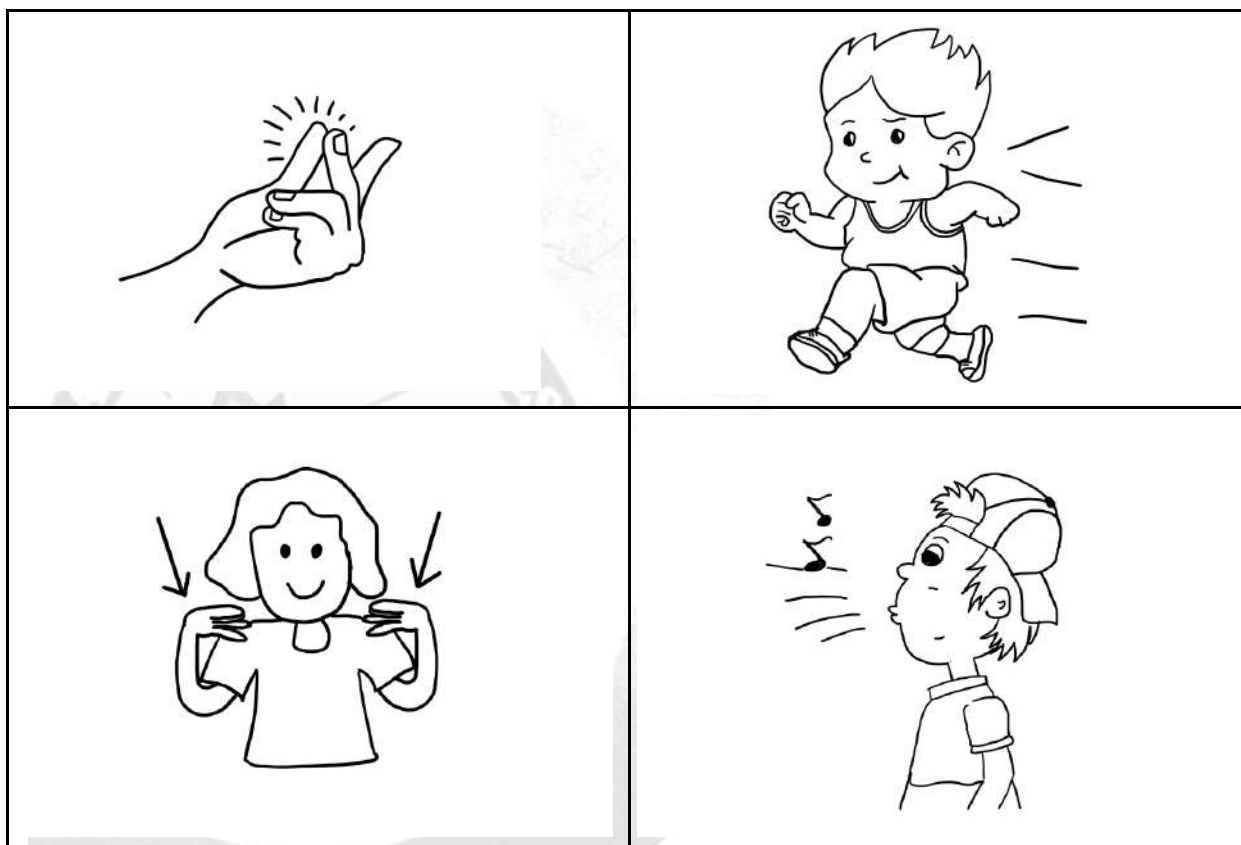
Paano nagkakaroon ng tunog? Saan nanggagaling ang iyong mga nadirinig? Ano-ano ang mga bagay na nagbibigay ng tunog?

Sa araling ito, malalaman mo ang mga pinagmumulan ng tunog. Makagagawa ka rin ng sarili mong tunog gamit ang iyong katawan, kapaligiran, o mga bagay na gawa ng tao.

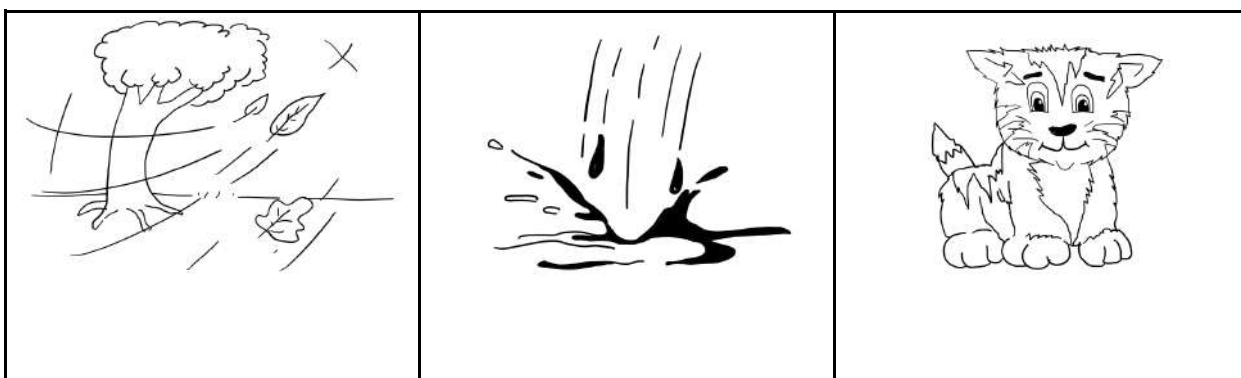
Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Alin dito ang may tunog? Alin naman ang walang tunog?

Maaari kang gumawa ng maraming uri ng tunog gamit ang iba't ibang parte ng iyong katawan, tulad ng kamay, paa, balat, at bibig. Masdan ang mga larawang ito:

Ang kapaligiran ay nagbibigay ng mga likas na tunog. Marami tayong maaaring madinig na hindi gawa ng tao, tulad ng hangin, tubig, at mga hayop.

Hindi man natin nakikita ang hangin, nadirinig natin ang malakas na ihip nito. Ang mga puno ay hindi nakapagsasalita, ngunit nakalilikha sila ng tunog sa paggalaw ng mga sanga at dahon. Ang pagpatak at pag-agos ng tubig ay nakagiginhawa namang pakinggan.

Nakaranas ka na ba ng isang bagyo? Ano-ano ang mga tunog na iyong naririnig sa tuwing sasapit ang isang malakas na bagyo?

Maraming nilalang na buhay ang gumagawa ng iba't ibang uri ng tunog tulad ng mga hayop, insekto, at halaman. Ano-ano ang mga halimbawa ng tunog ng mga ito?

Mahalagang matutuhan ang tunog dahil ito ang bumubuo sa ating mga nadirinig. Ginagamit natin ang tunog upang makipag-usap at magpahayag ng ating damdamin sa salita man o sa kilos. Kung walang tunog ay wala ring musika.

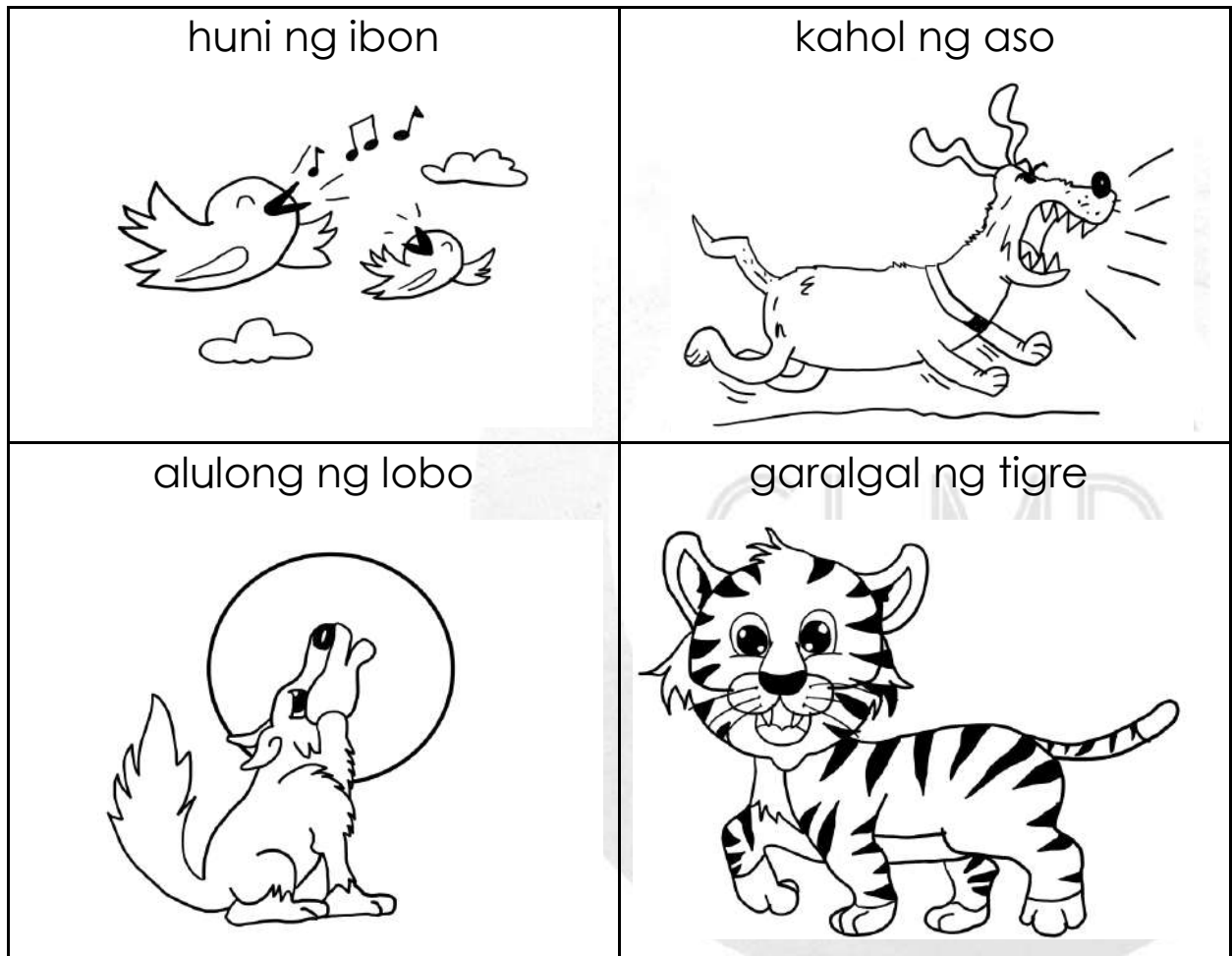
D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Gawin ang mga sumusunod na kilos upang makagawa ng sarili mong tunog.

1. Pumalakpak nang tatlong beses.
2. Tapikin ang iyong hita.
3. Bigkasin ang iyong.
4. Umawit ng A, B, C.
5. Pumadyak nang dalawang beses.
6. Tumalon nang mataas.

Ano-ano pa ang ibang paraan upang makagawa ka ng tunog gamit ang iyong katawan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Lumikha ng tunog ng mga sumusunod na hayop gamit ang iyong tinig. Maaaring isagawa rin ang mga kilos nito.

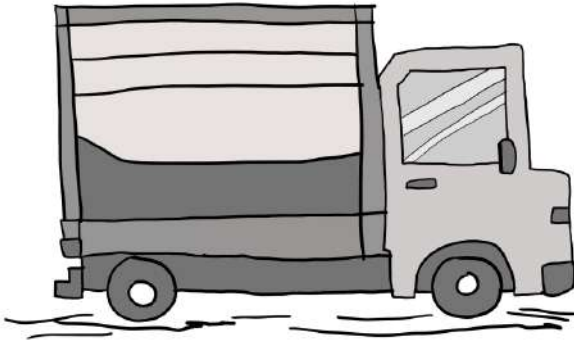

E

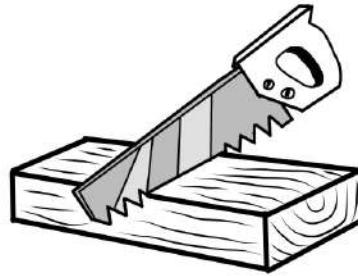
Maraming bagay na gawa ng tao ang nakalilikha rin ng tunog, tulad ng telepono, telebisyon, o ispiker. Ang mga bagay na ito ay kapaki-pakinabang dahil sa kanilang paglikha ng tunog. Mayroon ding mga bagay na gawa ng tao na nagdudulot ng di kanais-nais na tunog o ingay.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Lumikha ng tunog ng sumusunod na bagay gamit ang iyong tinig.

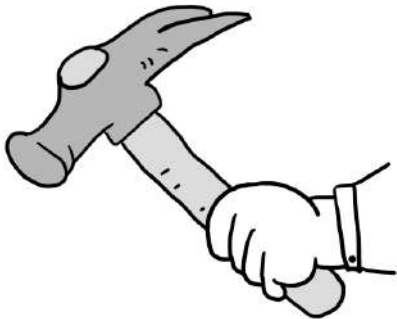
ugong ng trak

pagkaluskos ng paglalagari

pagpukpok ng martilyo

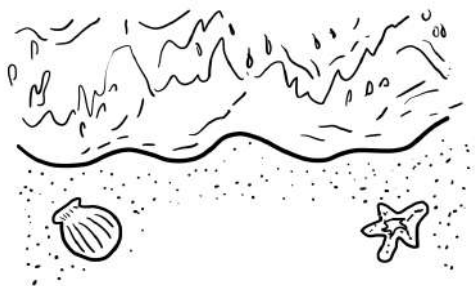

pagkalembang ng kampana

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Gumuhit ng masayang mukha 😊 kung ang tunog ng larawan ay kaaya-ayang pakinggan. Gumuhit naman ng malungkot na mukha ☹ kung ang tunog ng larawan ay maaaring masakit sa tainga. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

alon ng dalampasigan

nabasag na pinggan

busina ng mga sasakyan

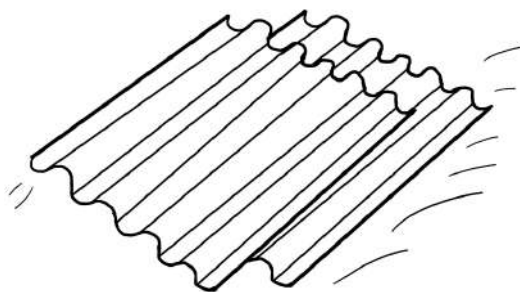
huni ng mga ibon

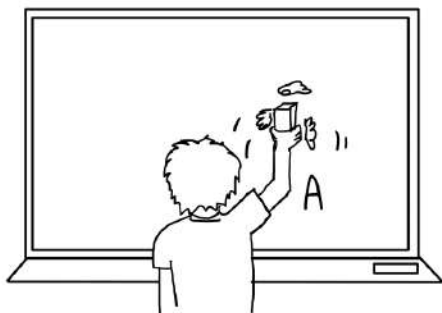
paborito mong kanta

pagkaladkad ng yero

pagkaluskos sa pisara

tunog ng gitara

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Pumili ng maikling bahagi ng paborito mong sayaw. Patugtugin ang musika nito gamit ang *cellphone* o di kaya ay awitin ito. Sabayan ang musika ng iyong pagsayaw. Tandaan, iyon sa bilis at lakas ng tunog ang paggalaw ng iyong katawan. Husayan mo! Gawing masaya ang iyong pagsasayaw.

Narito ang rubrik bilang gabay sa gawain.

Gumagalaw ayon sa bilis at lakas ng musika: 5 pts.

Nakasasayaw nang masigla at masaya: 5 pts.

Kabuoan: 10 pts.

A

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang kaisipan tungkol sa aralin. Isulat ang sagot sa malinis na papel.

Ang tunog ay isa sa mga biyaya ng Diyos sa mga tao. Binigyan Niya tayo ng dalawang

upang makadinig ng iba't ibang _____, tulad ng mga salita at magagandang _____.

Kaya ingatan mo ang iyong mga pandinig at pati na rin ang iyong buong _____. Sikaping gumawa lamang ng mga tunog na kaaya-ayang _____.

pakinggan

tunog

katawan

Iba't ibang Uri ng Tunog

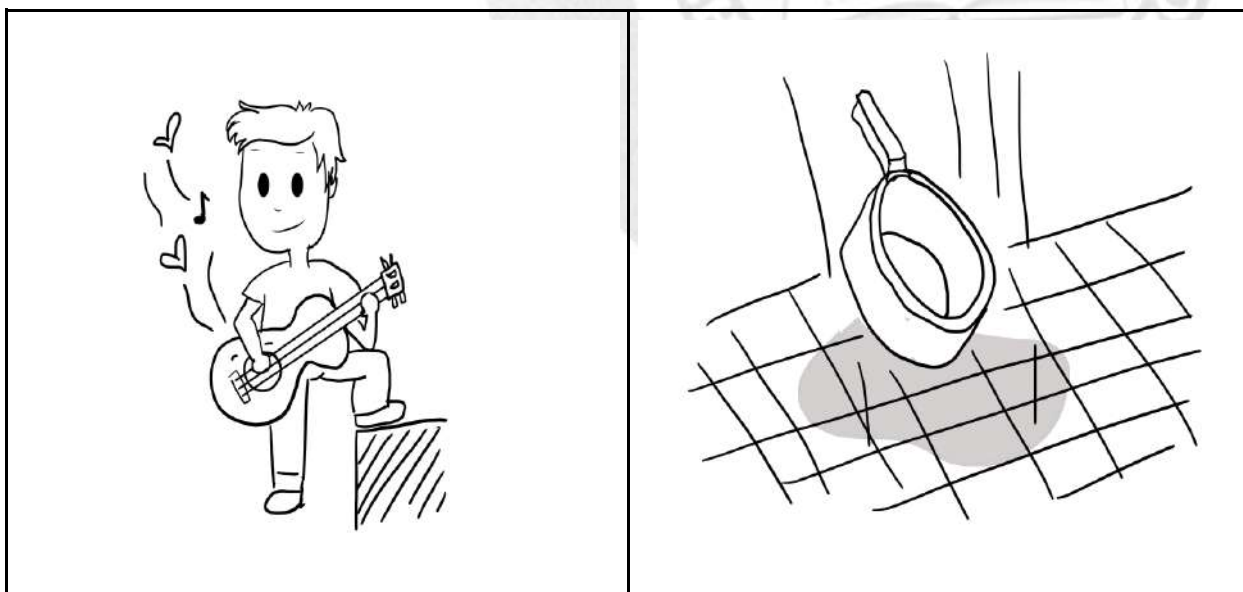
Aralin

I

Ano-ano ang mga tunog na kaaya-ayang pakinggan? Paano nakalilikha ng magagandang tunog? Ano'ng uri ng mga tunog ang bumubuo sa musika?

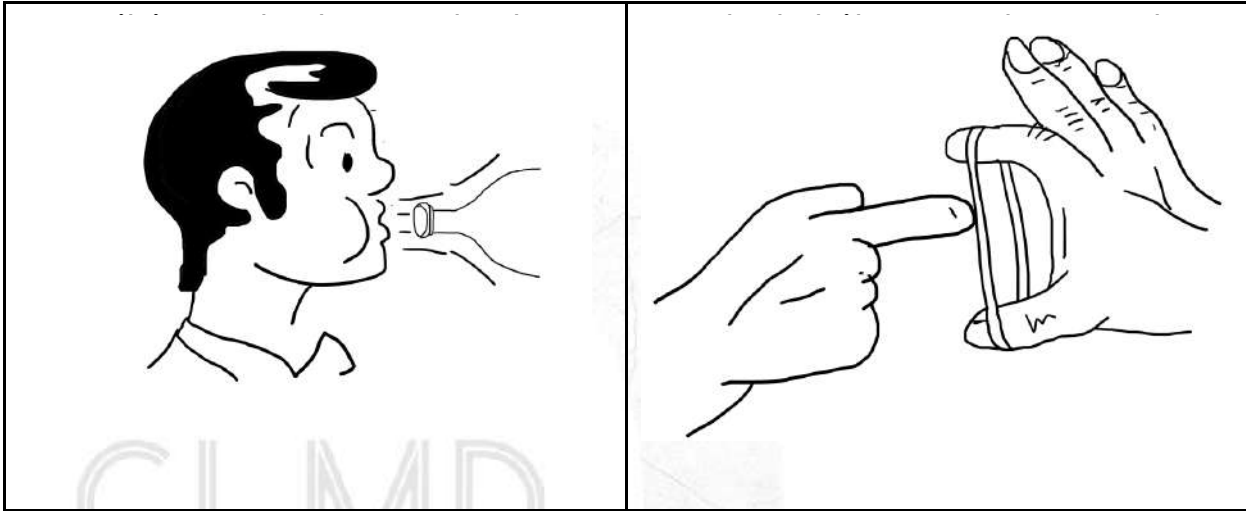
Sa araling ito, matutukoy mo ang mga payak na bagay na maaaring gamitin sa pagtugtog ng musika. Makalilikha ka ng mga tunog sa pamamagitan ng iba't ibang paraan at materyal.

Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Alin sa dalawa ang maaaring lumikha ng pino o purong tono? Alin naman kaya ang maaaring magdulot ng basag o sabog na tunog?

Ang **purong tunog** ay ang tunog na pino, malinis, makinis, diretso, at may kaukulang tono. Ito ay maaaring lumikha ng mataas o mababang tono, at kadalasan ay mahaba ang tunog. Halimbawa:

Ang **tunog na hindi puro** ay may tunog na hindi pino, magaspang at walang kaukulang tono. Mahirap tukuyin kung ito ay mataas o mababa, at kadalasan ay maikli lamang ang tunog nito. Halimbawa:

May mga bagay na sadyang hindi nakalilikha ng purong tunog, ngunit kapag ito ay ginawan ng ritmo ay magiging kaaya-aya pa ring pakinggan. Halimbawa, ang pagtugtog ng ritmong maayos gamit ang lata at istik.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Gumuhit ng nota kung ang ganap sa larawan ay may purong tunog.

Gumuhit naman ng ekis kung ito ay may tunog na hindi puro. Gawin ito sa sagutang papel.

1. Pag-awit ng isang tono
2. Paghampas ng silya
3. Pagputok ng bulkan
4. Pagtapik ng tinidor sa baso
5. Pagpindot sa tiklado ng piano
6. Pagkiskisan ng mga bato

Ang **pagtugtog** ay ang paggamit ng isang bagay upang makalikha ng kaaya-ayang tunog. Ito ay ginagawa upang bumuo ng ritmo o himig ng musika.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Pagtugmain ang mga bagay sa kaliwa, at ang mga paraan ng pagtugtog sa kanan. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

<p>1. Bakal na tinidor</p> 	<p>A. Ilagay sa loob ng box at alugin</p>
<p>2. Boteng walang laman</p> 	<p>B. Unatin at pitikin</p>
<p>3. Goma o garter</p> 	<p>C. Hipan sa loob ng butas</p>
<p>4. Maliliit na bato</p> 	<p>D. Ipalo nang mahina sa mga baso</p>

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pumili ng apat na bagay na nakalista sa ibaba. Subukang patunugin ang mga ito upang makagawa ng mga tunog na kaaya-ayang pakinggan.

<p>Mga bote na may iba't ibang dami ng tubig sa loob</p> 	<p>Mga lata na iba't iba ang laki</p>
<p>Goma o garter</p> 	<p>Kutsara at tinidor</p>
<p>Timba at tabo</p> 	<p>Bolpen na walang laman sa loob</p>

1. Paano mo pinatunog ang mga bagay na iyong napili?
2. Maaari bang gamitin ang mga bagay na ito sa paglikha ng musika? Bakit?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Gumawa ng ritmo gamit ang mga bagay na nakapagbibigay ng iba't ibang uri ng tunog. Maaari mong patugtugin ang mga halimbawa ng bagay sa ibaba, gamit ang sumusunod na ritmo.

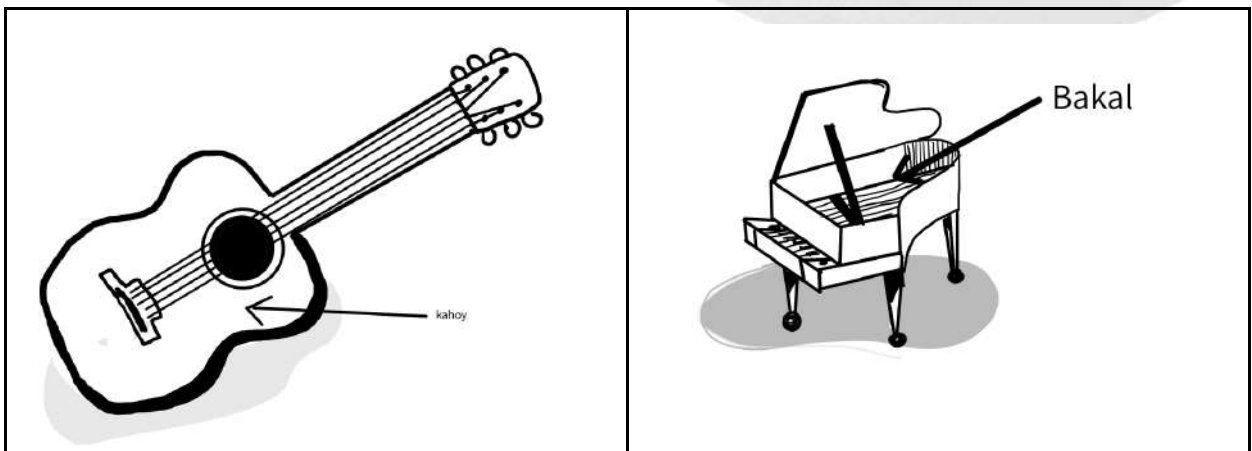
Bakal	z	z z
Kahoy		z
Plastik	z	z z
Karton	z z	z

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Awitin o patugtugin ang paborito mong kanta. Kumuha ng mga bagay sa paligid na maaari mong patunugin at sabayan ang ritmo o tono ng iyong awit gamit ang mga bagay na nakalap. Sagutan ang sumusunod na tanong sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang napili mong kanta?
2. Ano-ano ang mga ginamit mong bagay o materyales upang sabayan ang tugtog nito?
3. Bakit mo napili ang mga bagay na ito?

A

Mahalagang matutunan ang mga bagay na nakalilikha ng purong tunog. Ang mga bagay na ito ay maaaring gamitin upang magpatunog ng iba't ibang tono o kaaya-ayang ritmo o himig upang makalikha ng musika. Ito rin ang materyales na bumubuo sa iba't ibang bahagi ng mga instrumentong musikal.

Paglakas at Paghina ng Tunog

Aralin

I

Nasubukan mo na ba ang bumulong?
Nasubukan mo na ba'ng sumigaw? Ano ang
pagkakaiba ng bulong at sigaw?

Tama! Sa araling ito, matutukoy mo ang
pagbabago sa lakas o hina ng tunog. Makalilikha ka rin
ng mga tunog na lumalakas o humihina.

Alin sa mga bagay sa ibaba ang may malakas na
tunog? Alin naman ang may mahinang tunog?

pagsulat ng lapis

pagdaan ng tren

pagputok ng bulkan

pagpatak ng kandila

Mahalagang matutuhan ang paglakas o paghina ng tunog. Nakatutulong ito upang magpahiwatig ng angkop na saloobin sa pagsasalita, pag-awit, o pagtugtog ng musika. Ano kaya ang tunog ng sumusunod na larawan?

May mga tunog na maaaring baguhin o kontrolin ng tao, tulad ng boses, tunog ng pagkilos, o musika. Hindi sa lahat ng pagkakaton ay laging malakas o laging mahina ang tunog.

Kailan natin dapat baguhin ang lakas o hina ng ating tinig o mga tunog na ating nililikha?

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang mga sitwasyon sa ibaba. Isulat ang letrang “O” kung ang iyong tinig ay maaaring lakasan. Isulat naman ang gitling “--” kung ang tinig ay dapat mahina lamang. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1. Nasa loob ka ng simbahan

2. Naglalaro ka sa palaruan

3. Namamasyal ka sa parke

4. Natutulog ang isang tao sa iyong tabi

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Awitin o pakinggan ang Lupang Hinirang gamit ang mga titik na nakapaloob sa bawat kahon sa ibaba.

Gumuhit ng isang bituin (★) kung ang tunog ng bahagi ng awit ay mahina.

Gumuhit naman ng dalawang bituin (★★) kung ito ay may katamtamang lakas.

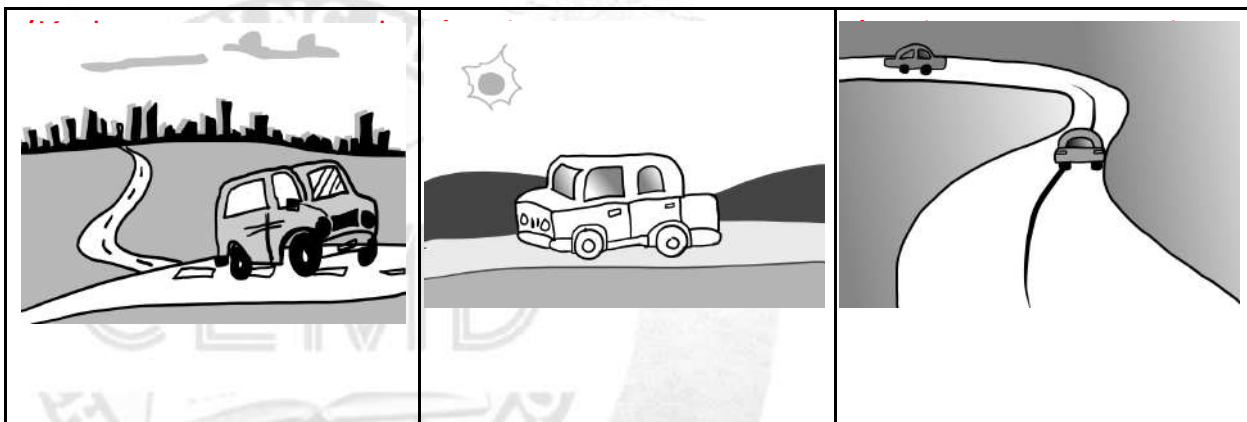
Gumuhit ng araw (☀) kung ito ay malakas. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1.	Bayang magiliw, perlas ng silanganan Alab ng puso, sa dibdib mo'y buhay Lupang hinirang, duyan ka ng magiting Sa manlulupig, di ka pasisiil	
2.	Sa dagat at bundok, sa simoy at sa langit mong bughaw May dilag ang tula at awit sa paglayang minamahal Ang kislap ng watawat mo'y tagumpay na nagniningning Ang bituwin at araw niya, kailan pa ma'y di magdidilim	
3.	Lupa ng araw ng luwalhati't pagsinta Buhay ay langit sa piling mo Aming ligaya na pag may mang-aapi Ang mamatay nang dahil sa'yo	

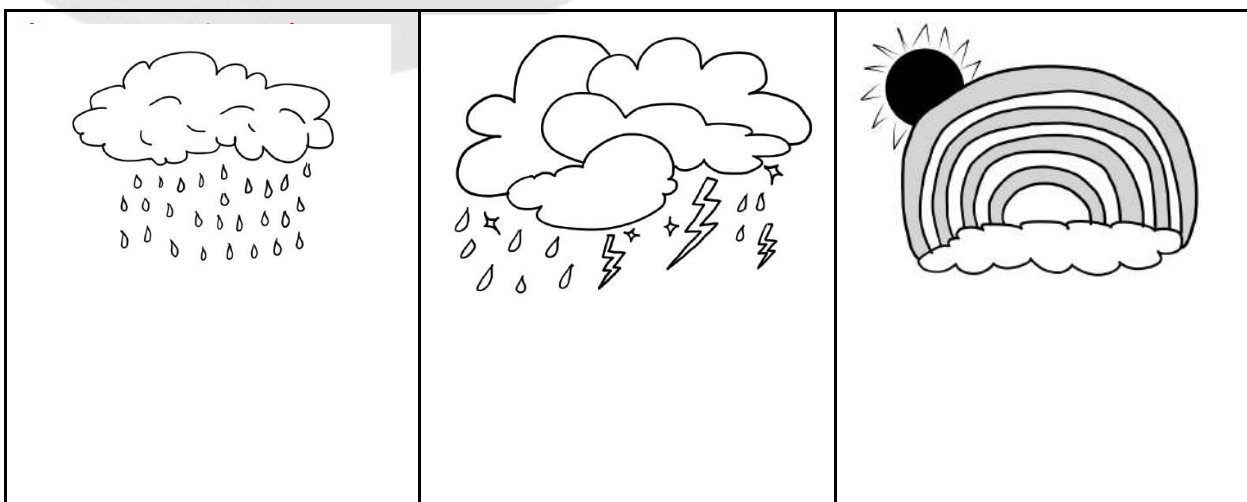
E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tularan ang kabuuang tunog ng mga bagay sa bawat sitwasyong nakasaad.

1. Rumaragasang kotse – Magsisimula ito sa malayo, at unti-unting lalapit. Sa paglagpas nito ay unti-unting itong lalayong muli.

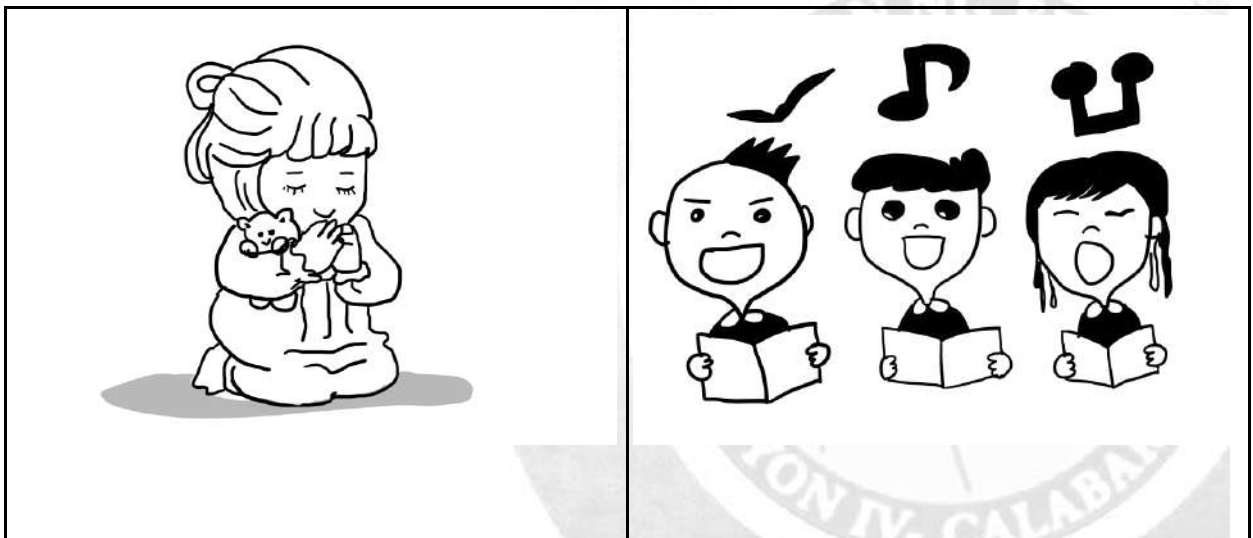

2. Pagdaan ng ulan – Magsisimula ang maliliit na patak ng bawat butil ng tubig. Unti-unting lalakas ang ulan, at dadami ang malalaking patak nito. Makalipas ang ilang sandali ay hihina ang ulan

A

May mga tunog na kailangang lakasan, at mayroon ding kailangang hinaan. Sa musika, may mga bahaging mahina at mayroon ding malakas. Mas kaaya-ayang dinggin ang musikang may pabago-bagong lakas o hina dahil ito ay mas madamdaming itanghal at pakinggan.

Mga Tunog ng Hayop

Aralin

I

Ano-ano ang mga paborito mong hayop? Bakit kaya sila gumagawa ng malalakas o mahihinang tunog? Paano sila nakalilikha ng mga kakaibang uri ng tunog?

Sa araling ito, maiuugnay mo ang lakas at hina ng tunog sa laki at kilos ng mga hayop. Matatantiya mo rin kung gaano kalakas o kahina ang tunog ng isang bagay o nilalang ayon sa laki o liit nito.

Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Alin sa mga hayop na ito ang may malakas na huni? Alin naman sa kanila ang may mahinang huni?

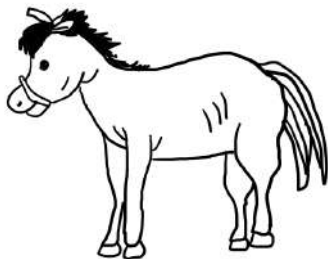
Daga

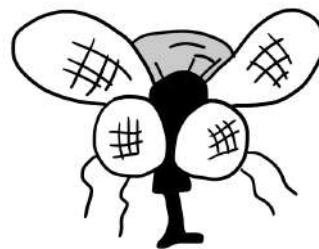
Tigre

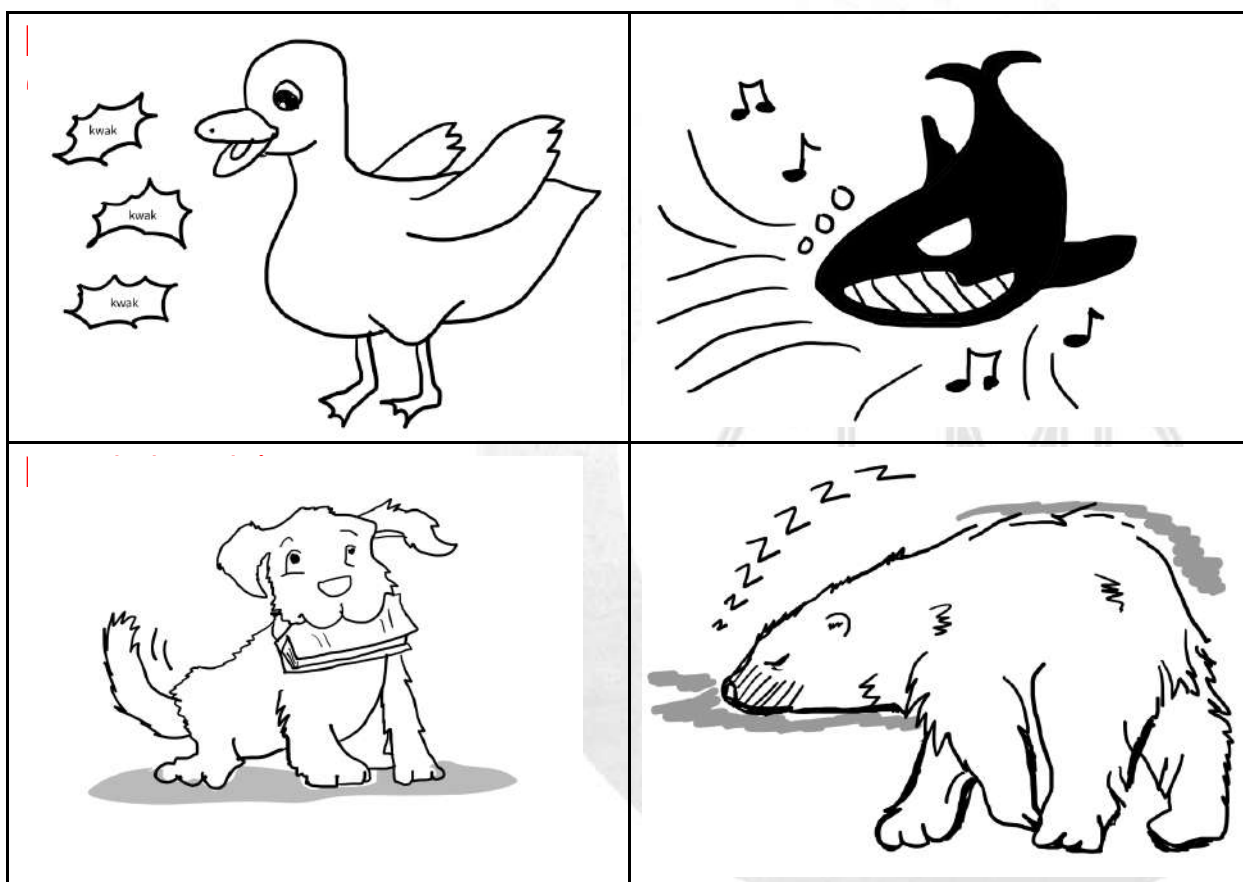
Kabayo

Langaw

Alam mo ba na ang iba't ibang huni ng hayop ay may kahulugan? Tulad ng tao, ang mga hayop ay may isip at pakiramdam. Hindi man sila nakapagsasalita, naipahahayag nila ang nais nilang sabihin sa paglikha ng iba't ibang tunog.

D

Ang iba't ibang uri ng mga hayop ay nakalilikha ng malalakas o mahihinang tunog. Kaya nilang baguhin ang lakas o hina ng kanilang huni, ayon sa kanilang naiisip, nadarama, ninanais, at kinikilos.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Pagtugmain ang bawat huni sa kaliwa at bawat hayop sa kanan. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. "Aw-aw-aw!"	A. butiki
2. "Tsk tsk tsk tsk"	B. tuta
3. "Ssss... Ssss..."	C. maya
4. "Twit, twit"	D. kobra

Ang malalaking hayop o bagay ang kadalasang nakalilikha ng malalakas na tunog. Ang maliliit na hayop o bagay naman ang kadalasang nakalilikha ng mahihinang tunog.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Magsulat ng bilog (O) kung ang hayop ay lumilikha ng malakas ang tunog. Magsulat naman ng gitling (-) kung ang hayop ay lumilikha ng mahinang tunog. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1. Uod - _____	4. Leyon - _____
2. Elepante - _____	5. Kuting - _____
3. Tutubi - _____	6. Baka - _____

Ang kilos o galaw ng hayop ay nakalilikha rin ng iba't ibang tunog. Mayroong malakas at mayroon ding mahina.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gumuhit ng tsek ✓ kung ang hayop ay may malaking pagkilos o galaw.

Gumuhit naman ng ekis ✗ kung ang hayop ay may maliit na pagkilos o galaw. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1. Tumatakbong kabayo
2. Gumagapang na suso
3. Naglalakad na langgam
4. Lumilipad na agila
5. Lumalangoy na balyena

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Tularan ang mga huni at galaw ng mga hayop sa bawat kalagayan sa ibaba.

1. Bubuyog na umaali-aligid sa isang bulaklak.
2. Ahas na sumusuot sa pagitan ng mga talahib.
3. Kuting na naglalambing sa kaniyang amo.
4. Manok na tumitilaok sa umaga.
5. Asong nakakita sa bahay ng taong hindi nito kilala.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Basahin ang maikling kwento sa ibaba. Kapag nakita ang simbolong ito 😊 ay sabayan mo ng akmang kilos at tunog ng hayop ang nilalaman ng salaysay. Ang mga tunog ng hayop sa loob ng kahon ang magsisilbing gabay sa iyo.

Awwooooo...	Takatak-takatak...	Meow, meow
Me-eh-eh, me-eh-eh	Blop-blop-blop	Hoo-ah-ah, hoo-ah-ah

Isang araw, naghanap ng kalaro si Kabayo. Niyaya niya si Pusa, ngunit ito ay inaatok 😊. Niyaya niya si Kambing, ngunit ito ay kumakain 😊. Pumunta siya kay Aso, ngunit ito ay natakot 😊. Pumunta siya kay Isda, ngunit hindi ito makaahon sa tubig 😊. Nakita siya ni Unggoy at pumayag itong makipaglaro 😊. Sumakay si Unggoy si likod ni Kabayo at masaya itong tumakbo ng mabilis 😊.

A

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang kaisipan tungkol sa aralin. Isulat ang sagot sa malinis na papel.

Mahalagang matutuhan ang mga tunog at pagkilos ng mga _____ upang maunawaan ng ibang nilalang ang kanilang naiisip at _____. Sa paraang ito, magiging maayos at mapayapa ang pamumuhay ng mga hayop kasama ng mga _____ at iba pang nilalang sa daigdig.

tao	hayop	nadarama
-----	-------	----------

Paglakas at Paghina ng Tinig

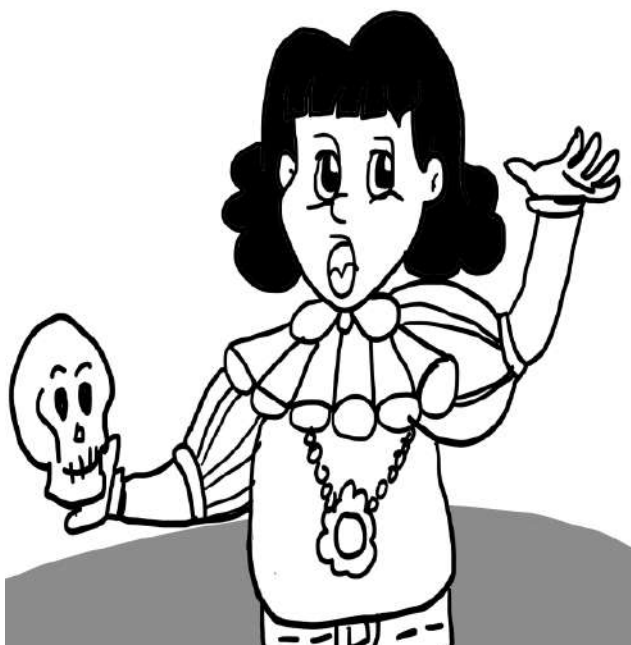
Aralin

I

Ano ang iyong paboritong palabas? Mayroon ba itong malalakas at mahihinang tinig? Bakit kailangan ng pabago-bagong lakas o hina ng tinig sa isang palabas?

Sa araling ito, magagamit mo ang paglakas at paghina ng tinig at iba pang tunog upang mapahusay ang isang tula, dula, awit, o kuwentong musikal.

Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Alin rito ang nagpapakita ng isang taong tumutula o gumaganap sa isang dula? Alin naman ang nagpapakita ng taong umaawit sa isang kuwentong musikal?

Ang isang robot ay walang pandama, kaya naman kadalasan ay may iisang lakas at tono lamang ang tinig nito. Samantala, ang tao ay may puso at pakiramdam. Kaya, likas na lumalabas ang pagbabago ng tunog sa ating mga tinig, sa pagsalita man o pag-awit.

Biniyayaan tayo ng Diyos ng maliit na kahon ng boses o *voice box* sa loob ng ating mga lalamunan. Ito ay nakalilikha ng iba't ibang uri ng tunog, tinig, o tono.

Dahil dito, kaya nating gumawa ng mahaba o maikling tunog, malakas o mahinang tinig, at mataas o mababang

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Magbilang mula isa hanggang tatlo sa mga paraang may pagbabago ng tinig. Sundin ang gabay sa ibaba:

Salitang bibigkasin:	“Isa”	“Dalawa”	“Tatlo”
1. Tono	Mababa	Katamtaman	Mataas
2. Haba	Mabilis	Katamtaman	Mabagal
3. Lakas	Pabulong	Katamtaman	Pasigaw

Mahalagang matutuhan ang paggamit ng iba’t ibang paglikha ng tinig, tulad ng malakas at mahinang boses. Sa paraang ito ay maipahahayag natin sa mas naaangkop na damdamin ang ating mga binibigkas na salita.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tignan ang larawan ng iba't ibang pakiramdam sa ibaba. Isulat ang malaking titik “M” kung ang tunog nito ay malakas. Isulat naman ang maliit na titik “m” kung ito ay mahina. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

<p>1. </p> 	<p>2.</p>
<p>3.</p> 	<p>4.</p>

E

Ang pagbabago ng tinig ay nakatutulong sa mahusay na pagtatanghal ng mga tula, dula, awit, at kuwentong musikal. Napauunlad nito ang pagganap ng mga artista o pagkanta ng mga mang-aawit. Mas kagila-gilalas ang pag-arte o pagkanta na may wastong lakas at diin ang tinig. Nakadaragdag ito ng emosyon sa mga artista o mang-aawit, at pati na rin sa mga nanonood.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin ang sumusunod na pangungusap ayon sa tamang lakas o hina ng tinig, at taas o baba ng tono.

1. "Iwan ko na ang aking alagang tuta."
2. "Yehey! May bago akong laruan!"
3. "Magpahinga muna tayo dahil pagod na ako."
4. "Ha ha ha! Nakakatawa ang palabas na ito!"
5. "Gusto ko nang matulog."

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Awitin ang kanta sa ibaba ayon sa tamang lakas o hina ng tinig, bilis ng pagbigkas, at taas o baba ng tono.

Ako ay may lobo
Lumipad sa langit
Di ko na nakita
Pumutok na pala!

Sayang ang pera ko
Binili ng lobo
Sa pagkain sana
Nabusog pa ako!

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang kaisipan tungkol sa aralin. Isulat ang sagot sa malinis na papel.

Ang iniisip o nararamdaman ng isang tao ay maaaring magdulot ng pagbabago sa tunog ng kaniyang _____. Mararamdaman din ng ibang taong nakaririnig ang emosyon ng iba ayon sa lakas o taas ng _____ na gamit nito. Kaya, dapat ay laging mag-ingat sa tono, lakas, o bilis ng iyong pananalita, kahit saan ka man magpunta o sino man ang iyong _____.

bores	kausap	pagsasalita
-------	--------	-------------

Susi sa Pagwawasto

<p>Weeks 1-2</p> <p>Gawain 5</p> <p>1. ☺ 2. ☹ 3. ☹ 4. ☹ 5. ☹ 6. ☹</p>	<p>Week 5</p> <p>Gawain 1</p> <p>1. -- 2. O 3. O 4. --</p>	<p>Weeks 6-7</p> <p>Gawain 2</p> <p>1. -- 2. O 3. -- 4. O 5. -- 6. O</p>
<p>Weeks 3-4</p> <p>Gawain 1</p> <p>1. ♪ 2. X 3. X 4. ♪ 5. ♪ 6. X</p>	<p>Week 5</p> <p>Gawain 2</p> <p>1. ★ 2. ★ ★ 3. ☀</p>	<p>Weeks 6-7</p> <p>Gawain 3</p> <p>1. ♪ 2. X 3. X 4. ♪</p>
<p>Weeks 3-4</p> <p>Gawain 1</p> <p>1. D 2. C 3. B 4. A</p>	<p>Weeks 6-7</p> <p>Gawain 1</p> <p>1. B 2. A 3. D 4. C</p>	<p>Week 8</p> <p>Gawain 2</p> <p>1. M 2. m 3. m 4. M</p>

Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.

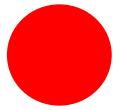

- ☆ -Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ -Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? -Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ☆, ✓, ?.

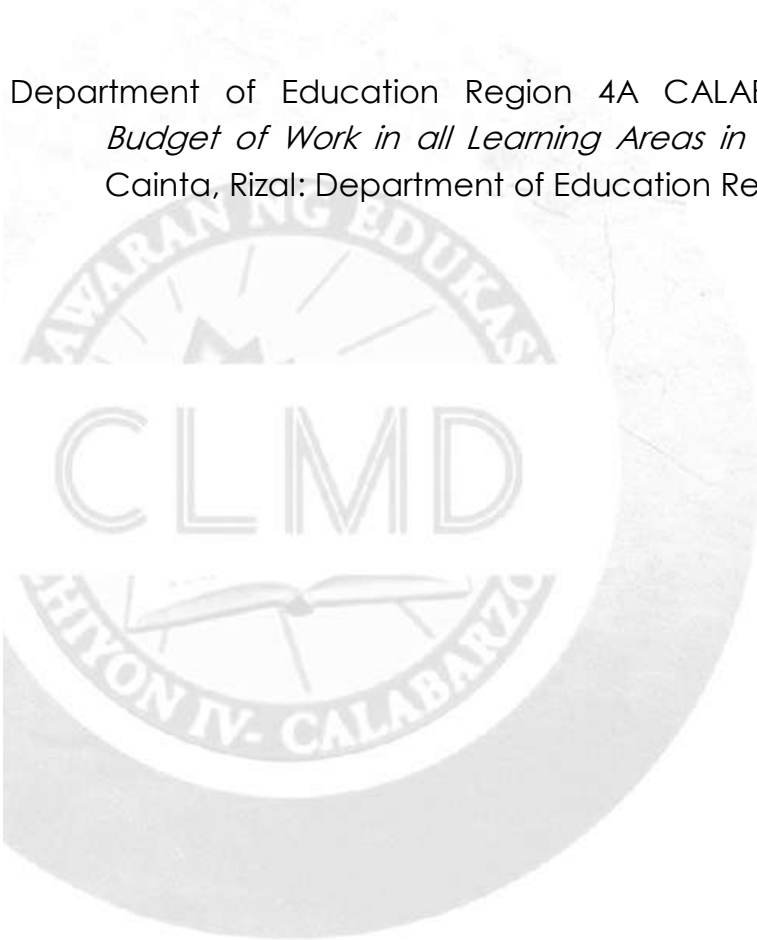

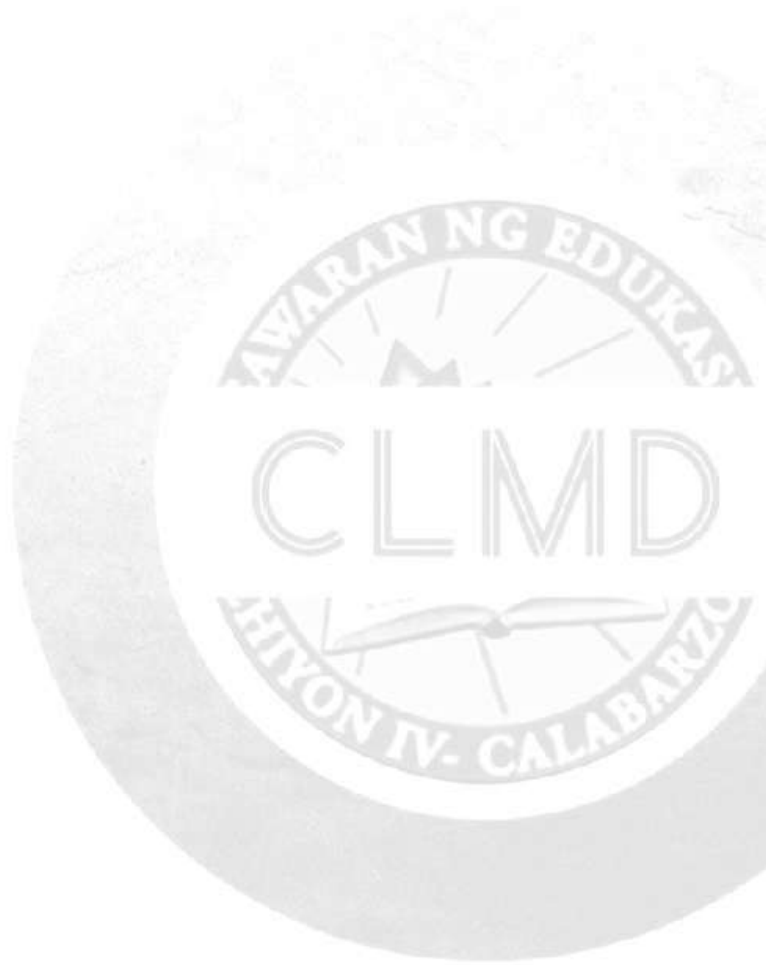
Sanggunian

Department of Education. (2020). *K to 12 Most Essential Learning Competencies with Corresponding CG Codes*. Pasig City: Department of Education Curriculum and Instruction Strand.

Department of Education Region 4A CALABARZON. (2020). *PIVOT 4A Budget of Work in all Learning Areas in Key Stages 1-4: Version 2.0*. Cainta, Rizal: Department of Education Region 4A CALABARZON.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

